

Hof van Cassatie van België

Arrest

I

Nr. C.16.0538.N

PROCUREUR-GENERAAL BIJ HET HOF VAN BEROEP TE ANTWER-
PEN,

eiser,

tegen

1. [REDACTED] wonende te 9000 Gent, [REDACTED]
eerste verweerder,
2. [REDACTED] wonende te 2100 Antwerpen (Deurne), [REDACTED]
tweede verweester,
3. [REDACTED] wonende te 2100 Antwerpen (Deurne), [REDACTED]
4. [REDACTED] wonende te 2100 Antwerpen (Deurne), [REDACTED]
derde en vierde verweersters,

vertegenwoordigd door mr. Caroline De Baets, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1050 Brussel, Louizalaan 149/20, waar de derde en vierde verweersters woonplaats kiezen.

II

Nr. C.16.0544.N

██████████ wonende te 2100 Antwerpen (Deurne), ██████████
eiseres,

vertegenwoordigd door mr. Caroline De Baets, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1050 Brussel, Louizalaan 149/20, waar de eiseres woonplaats kiest,

tegen

PROCUREUR-GENERAAL BIJ HET HOF VAN BEROEP TE ANTWERPEN,

verweerder.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen van 22 juni 2016.

Advocaat-generaal André Van Ingelgem heeft op 18 september 2017 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Raadsheer Koen Mestdagh heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Christian Vandewal heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

In de zaak C.16.0538.N voert de eiser in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

In de zaak C.16.0544.N voert de eiseres in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

A. Voeging

1. De beide cassatieberoepen zijn gericht tegen hetzelfde arrest. Zij dienen te worden gevoegd.

B. Zaak C.16.0544.N

Tweede onderdeel

2. Overeenkomstig artikel 146bis Burgerlijk Wetboek is er geen huwelijk wanneer, ondanks de gegeven formele toestemmingen tot het huwelijk, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet gericht is op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het verkrijgen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van de gehuwde.

Krachtens artikel 184 Burgerlijk Wetboek kan onder meer door het openbaar ministerie worden opgekomen tegen een huwelijk dat is aangegaan met overtreding van artikel 146bis. De procureur des Konings vordert de nietigheid van dergelijk huwelijk.

3. Artikel 8, eerste lid, Grondwet bepaalt dat de staat van Belg wordt verkregen, behouden of verloren volgens de regelen bij de burgerlijke wet gesteld.

Krachtens artikel 2 WBN hebben toekenning, verkrijging, verlies en herkrijging van de Belgische nationaliteit, uit welke oorzaak ook, alleen gevolg voor de toekomst.

4. Volgens artikel 16, § 2, 1°, WBN, zoals van toepassing vóór het werd opgeheven bij wet van 4 december 2012, kan de vreemdeling die huwt met een Belg of wiens echtgenoot gedurende het huwelijk de Belgische nationaliteit verkrijgt, door een overeenkomstig artikel 15 afgelegde verklaring de staat van Belg verkrijgen

indien de echtgenoten ten minste drie jaar in België samen hebben verbleven en zolang zij in België samenleven.

5. Krachtens artikel 23, § 1, 1°, WBN, in de versie van toepassing na wijziging bij wet van 27 december 2006 en vóór wijziging bij wet van 4 december 2012, kunnen Belgen die hun nationaliteit niet hebben verkregen van een ouder die Belg was op de dag van hun geboorte en de Belgen wier nationaliteit niet werd toegekend op grond van artikel 11, van de Belgische nationaliteit vervallen worden verklaard indien zij de Belgische nationaliteit hebben verkregen op grond van feiten die zij op een verdraaide manier hebben voorgesteld of die ze hebben achtergehouden, of op grond van valse verklaringen of valse of vervalste documenten die van doorslaggevend belang zijn geweest bij de beslissing tot toekenning van de nationaliteit.

Op grond van deze bepaling kan de vaststelling van een schijnhuwelijk in de zin van artikel 146bis Burgerlijk Wetboek dat is gesloten na 27 december 2006, aanleiding geven tot de vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit die een echtgenoot heeft verkregen met toepassing van voormeld artikel 16, § 2, 1°, WBN.

6. Krachtens artikel 23, § 2 en § 3, WBN, in de versie van toepassing na wijziging bij wet van 27 december 2006, wordt de vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit gevorderd door het openbaar ministerie en vervolgd voor het hof van beroep van de hoofdverblijfplaats in België van de verweerder of, bij gebreke daarvan, voor het hof van beroep te Brussel.

Overeenkomstig artikel 23, § 8, laatste lid, WBN, in de versie van toepassing na wijziging bij wet van 27 december 2006, heeft de vervallenverklaring gevolg vanaf de overschrijving in het register bedoeld in artikel 25.

Krachtens artikel 23, § 9, WBN, in de versie van toepassing na wijziging bij wet van 27 december 2006, verjaart de vordering tot vervallenverklaring bedoeld in § 1, 1°, door verloop van vijf jaar te rekenen vanaf de datum van het verkrijgen van de Belgische nationaliteit door de betrokkene.

7. Uit artikel 23 WBN, zoals gewijzigd bij wet van 27 december 2006, volgt dat een schijnhuwelijk naar de wil van de wetgever enkel kan leiden tot het verlies

van de Belgische nationaliteit volgens de modaliteiten opgenomen in deze wetsbepalingen.

Hieruit volgt dat de toepassing van het *fraus omnia corrumpit*-beginsel niet kan leiden tot het verlies van de Belgische nationaliteit met terugwerkende kracht, noch op een wijze die anderszins afwijkt van wat is bepaald in het voormelde artikel 23 WBN.

8. Het arrest stelt vast dat:

- de eiseres op 11 oktober 2007 in China is gehuwd met [REDACTED] die de Belgische nationaliteit heeft;
- zij op 3 april 2008 naar België is gekomen op basis van gezinshereniging, samen met de twee dochters uit haar huwelijk met [REDACTED] van wie zij uit de echt gescheiden was;
- zij op 15 juli 2011 de Belgische nationaliteit heeft verkregen in toepassing van artikel 16 (oud) WBN en haar dochters als gevolg hiervan de Belgische nationaliteit hebben verkregen in toepassing van artikel 12bis, § 1, 2°, (oud) WBN;
- de eiseres en [REDACTED] feitelijk gescheiden leven sedert 2010 en op 27 april 2012 uit de echt zijn gescheiden;
- de eiseres op 29 augustus 2012 voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad Antwerpen aangifte heeft gedaan van haar voornemen om opnieuw te huwen met de vader van haar dochters;
- de ambtenaar van de burgerlijke stand de huwelijksvoltrekking heeft geweigerd wegens schijnhuwelijk en het verhaal daartegen werd afgewezen bij beschikking van 18 november 2013 die door het hof van beroep werd bevestigd;
- de procureur des Konings te Antwerpen op 10 en 13 januari 2014 de eiseres, haar dochters en [REDACTED] heeft gedagvaard voor de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, vooreerst tot nietigverklaring van het op 11 oktober 2007 gesloten huwelijk wegens schijnhuwelijk en verder tot doorhaling van de nationaliteitsakten van de eiseres en haar dochters die volgens het openbaar ministerie voor onbestaande moeten worden gehouden;
- de eerste rechter bij vonnis van 27 mei 2015 vooreerst het op 11 oktober 2007 gesloten huwelijk nietig heeft verklaard, verder de vervallenverklaring van de

staat van Belg heeft uitgesproken ten aanzien van de eiseres, met dien verstande dat haar een termijn van maximaal één jaar werd toegekend om opnieuw de Chinese nationaliteit te verkrijgen, waarna de vervallenverklaring onherroepelijk uitwerking krijgt, en tenslotte de vordering ten aanzien van de dochters van de eiseres heeft afgewezen.

9. Het arrest oordeelt vooreerst, niet-bekritiseerd, dat het door de eiseres en [REDACTED] op 11 oktober 2007 aangegaan huwelijk volstrekt nietig is, als schijnhuwelijk, en bevestigt het beroepen vonnis met betrekking tot de nietigverklaring van dit huwelijk en wat betreft de gevolgen ervan voor de Belgische nationaliteit die de dochters van de eiseres hebben verkregen.

Op het hoger beroep van de verweerder, vernietigt het arrest het beroepen vonnis wat betreft de gevolgen van de nietigverklaring van het huwelijk voor de Belgische nationaliteit die de eiseres heeft verkregen en zegt het voor recht dat de eiseres geacht wordt nooit de Belgische nationaliteit te hebben verkregen. Het antwoordt die beslissing met de redenen dat het algemeen rechtsbeginsel *fraus omnia corrumpit* eraan in de weg staat dat het bedrog de dader tot voordeel strekt, dat het huwelijk met een Belg een noodzakelijke voorwaarde uitmaakt voor de in artikel 16, § 2, 1°, WBN bedoelde verklaring van nationaliteitskeuze, dat wanneer vaststaat dat er *ex tunc* geen huwelijk is in de zin van artikel 146bis Burgerlijk Wetboek, er ook nooit aan de voorwaarde van artikel 16, § 2, 1°, WBN is voldaan, en dat de eiseres bijgevolg aan dat huwelijk geen recht kon ontlenen op het verkrijgen en het behoud van de door bedrog verkregen Belgische nationaliteit.

10. Het arrest dat aldus aan de nietigverklaring van een schijnhuwelijk gevolgen verleent voor de nationaliteit die tegen de nationaliteitswetgeving indruisen, schendt artikel 8 Grondwet en de artikelen 2, 16 en 23 WBN, in hun hier toepasselijke versie, en miskent het algemeen rechtsbeginsel *fraus omnia corrumpit* door dit *contra legem* toe te passen.

Het onderdeel is gegrond.

Overige grieven

11. De overige grieven kunnen niet tot ruimere cassatie leiden.

C. Zaak C.16.0538.N

Ontvankelijkheid van het cassatieberoep

12. De eiser komt niet op tegen de beslissingen op de vorderingen ingesteld tegen de eerste verweerder en de tweede verweerster die overeenkomstig zijn vordering zijn geweest.

In zoverre het ook tegen de eerste verweerder en de tweede verweerster is gericht, is het cassatieberoep niet ontvankelijk.

Gegrondheid

13. In zoverre het middel schending aanvoert van artikel 149 Grondwet, maar het arrest in werkelijkheid geen motiveringsgebrek verwijt maar een onwettigheid, is het niet ontvankelijk.

14. Krachtens artikel 12bis, § 1, 2°, WBN, in de versie van toepassing na wijziging bij wet van 27 december 2006 en vóór wijziging bij wet van 4 december 2012, kan de vreemdeling van wie een ouder de Belgische nationaliteit bezit op het tijdstip van de verklaring, de Belgische nationaliteit verkrijgen door een verklaring af te leggen overeenkomstig § 2 van dit artikel, indien hij de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt. Indien de aangever zijn hoofdverblijfplaats in het buitenland heeft, moet hij aantonen werkelijke banden met zijn Belgische ouder te hebben bewaard en moet deze ouder zijn hoofdverblijfplaats in België hebben op het tijdstip van de verklaring.

15. In zoverre het middel ervan uitgaat dat de voormelde wetsbepaling voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit een verblijfsrecht vereist, berust het op een onjuiste rechtsopvatting en faalt het mitsdien naar recht.

16. Voor het overige gaat het middel geheel ervan uit dat door de nietigverklaring van haar huwelijk met de eerste verweerder, de Belgische nationaliteit van de tweede verweerster met terugwerkende kracht verloren gaat.

17. Uit het antwoord op het tweede onderdeel in zaak C.16.0544.N volgt dat het middel in zoverre op een onjuiste rechtsopvatting berust.

Het middel faalt in zoverre naar recht.

Dictum

Het Hof,

Voegt de zaken C.16.0538.N en C.16.0544.N.

In de zaak C.16.0538.N:

Verwerpt het cassatieberoep.

Laat de kosten ten laste van de Belgische Staat.

Bepaalt de kosten voor de eiser op 50,12 euro.

In de zaak C.16.0544.N:

Vernietigt het bestreden arrest in zoverre het uitspraak doet over het bezit van de Belgische nationaliteit in hoofde van de eiseres.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest.

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over.

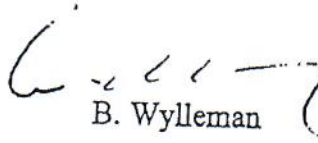
Verwijst de aldus beperkte zaak naar het hof van beroep te Brussel.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, eerste kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Eric Dirix, als voorzitter, sectievoorzitter Beatrijs Deconinck, en de raadsheren Koen Mestdagh, Geert Jocqué en Bart Wylleman, en in openbare rechtszitting van 23 november 2017 uitgesproken door sectievoorzitter Eric Dirix, in aanwezigheid van advocaat-generaal Christian Vandewal, met bijstand van griffier Kristel Vanden Bossche.

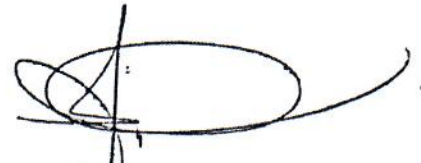

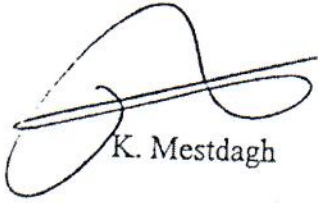
K. Vanden Bossche

B. Wylleman

G. Jocqué

K. Mestdagh

B. Deconinck

E. Dirix